

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
09.12.2013
31.01.2018
RT I, 06.12.2013, 7

Eesti topograafia andmekogu asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus

Vastu võetud 05.12.2013 nr 171

Määrus kehtestatakse [ruumiandmete seaduse](#) § 67 lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu asutamine ja ametlik nimetus

(1) Määrusega asutatakse riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu „Eesti topograafia andmekogu” (edaspidi *andmekogu*) ja kehtestatakse andmekogu pidamise põhimäärus. Andmekogu lühinimetus on ETAK.

(2) Andmekogu ingliskeelne nimetus on „Estonian Topographic Database”.

§ 2. Andmekogu vastutav töötleja

Andmekogu vastutav töötleja on Maa-amet (edaspidi *vastutav töötleja*).

§ 3. Andmekogu pidamise eesmärk

(1) Andmekogu pidamise eesmärk on üldist tähtsust omavate topograafiliste nähtuste (edaspidi *topograafilised nähtused*) andmete hõive ruumiandmete seaduse § 4 lõike 2 tähenduses, nende andmete alusel kaartide koostamine ja säilitamine ning kättesaadavuse tagamine.

(2) Andmekogu andmed on ruumiandmete infrastruktuuri põhikomponendid. Andmekogus hallatavad andmed on ruumiandmed (edaspidi *andmed*).

2. peatükk Andmekogu ülesehitus ja andmete kaitse

§ 4. Andmekogu ülesehitus

(1) Andmekogu peetakse ühetasandilise andmekoguna ja andmete töötlemisel kasutatakse digitaalset andmetöötlust.

(2) Andmekogu koosneb alusdokumentide andmebaasist, topoandmete andmebaasist ja kaartidest.

(3) Alusdokumentide andmebaasis säilitatakse dokumente, mis on aluseks andmekogu andmete loomisel, muutmisel ja kustutamisel.

(4) Topoandmete andmebaasis hallatakse topograafiliste nähtuste andmeid ning andmeid, mis on vajalikud topograafiliste nähtuste andmete ajakohastamiseks ja andmekogudega koostalitlusvõime tagamiseks. Topograafiliste nähtuste andmed on rasterkujul ortofotod, vektor- ja rasterkujul kõrgusandmed ning topograafiliste nähtuste ruumiobjektide vektorkujul andmed.

(5) Topoandmete andmebaasi andmete alusel koostatakse andmekogus ruumiandmete seaduse § 70 lõikes 1 nimetatud topograafilisi kaarte.

§ 5. Andmekogus sisalduvate andmete kaitse

(1) Andmekogus sisalduvate andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(2) Andmekogus sisalduvate andmete turvaklass on K1T2S1. Andmekogu turbeaste on keskmine (M).

3. peatükk Andmekogusse kantavad andmed ja andmete töötlemine

§ 6. Andmeandjad

Andmekogusse andmeandjad on:

- 1) vastutav töötleja, tema enda korraldatud topograafiliste nähtuste andmete hõive ulatuses;
- 2) teabevaldaja, andmekogu vastutava töötlejaga kokkulepitud andmevahetuse ulatuses, koostalitlusvõime tagamiseks.

§ 7. Andmekogusse kantavate andmete alusdokumendid

(1) Andmekogusse andmete kandmise, muutmise ja kustutamise alusdokumendid on:

- 1) aeropildistamise ja laserskaneerimise teel saadud andmed või nende tuletised, sealhulgas ortofotod;
- 2) teabevaldajate poolt andmevahetuse käigus edastatud andmed;
- 3) vastutava töötleja tehtud mõõdistuste andmed;
- 4) muude vaatluste ja mõõdistamiste tulemusel, sealhulgas avalikest andmebaasidest ja muudest allikatest saadud andmed.

(2) Ortofotode, kõrgusandmete ja topograafiliste nähtuste ruumiobjektide ruumikujude andmekogusse kandmiseks ning muutmiseks kasutatakse lõike 1 punktides 1–3 nimetatud alusdokumente.

(3) Lõike 1 punktides 1–3 nimetatud alusdokumendid kantakse andmekogu alusdokumentide andmebaasi.

(4) Alusdokumentide kohta kogutakse järgmisi metaandmeid:

- 1) andmeandja nimi;
- 2) alusdokumendi identifikaator;
- 3) alusdokumendi nimetus;
- 4) alusdokumendi tüüp;
- 5) alusdokumendi andmekogusse laekumise aeg;
- 6) alusdokumendi ruumiobjekti asukoha täpsusklass;
- 7) alusdokumendi ruumiobjekti kõrguse täpsusklass.

§ 8. Topoandmete andmebaasi kantavad andmed

(1) Andmekogusse kantakse ruumiandmete seaduse § 66 lõike 4 alusel kehtestatud korras nimetatud topograafiliste nähtuste andmed ning andmed, mis kirjeldavad nende nähtuste sisu, suhteid ja konteksti.

(2) Topoandmete andmebaasi kantakse järgmised topograafiliste nähtuste ruumiobjektid ja neid iseloomustavad andmed:

- 1) kivi – kivi tüüp, kaitsealuse üksiku kivi kõrgus, riiklikust kohanimeregistrist kivi nimi ja nimeobjekti identifikaator, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number ja keskkonnaregistrist kaitstava loodusobjekti registrikood;
- 2) nõlv – nõlva tüüp, kaldaastangu eristamiseks vajalik mäрге, riiklikust kohanimeregistrist nimi ja nimeobjekti identifikaator;
- 3) pinnavorm – pinnavormi tüüp, riiklikust kohanimeregistrist nimi ja nimeobjekti identifikaator, keskkonnaregistrist kaitstava loodusobjekti ja karsti registrikood ning kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number;
- 4) õu – õue tüüp ja tootmisõue erijuhte näitav kasutus;
- 5) haritav maa – haritava maa tüüp ja mäрге puittaimestiku olemasolu kohta;
- 6) lage – lageda tüüp;
- 7) puittaimestik – puittaimestiku tüüp, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number, keskkonnaregistrist kaitsealuse loodusobjekti registrikood ja riiklikust kohanimeregistrist kaitsealuse puittaimede nimi ja nimeobjekti identifikaator;
- 8) märgala – märgala tüüp ja mäрге puittaimestiku olemasolu kohta;
- 9) turbaväli – turbavälja tüüp;
- 10) muu kõlvik – kasutusviisi näitav tüüp, riiklikust kohanimeregistrist nimeobjekti identifikaator ja nimi ning kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number;
- 11) elektriliin – elektriliini nimipinge;
- 12) tehnopaigaldis – tehnopaigaldise tüüp;
- 13) torujuhe;

- 14) seisuveekogu – seisuveekogu tüüp keskkonnaregistri või andmekogu klassifikatsiooni alusel, keskkonnaregistrist registrikood ning riiklikust kohanimeregistrist seisuveekogu nimi ja nimeobjekti identifikaator;
- 15) vooluveekogu – riiklikust kohanimeregistrist vooluveekogu nimi ja nimeobjekti identifikaator, keskkonnaregistrist registrikood, maaparandussüsteemide registrist maaparandussüsteemi kood, vooluveekogu tüüp keskkonnaregistri või andmekogu klassifikatsiooni alusel, võrgustikobjektil asukoha tüüp, laius ja staatus;
- 16) meri;
- 17) kaldajoon – kaldajoone tüüp, kalda veekogu tüüp ja Eesti maismaa kontuuri eristamiseks vajalik mäрге;
- 18) hüdrotehniline rajatis – rajatise tüüp;
- 19) truu – truubi tüüp;
- 20) hoone – hoone tüüp, aadressiandmete süsteemi infosüsteemist lähiaadress ja identifikaator, riiklikust ehitisregistrist identifikaator ning kohaliku omavalitsuse andmekogust ruumiobjekti identifikaator;
- 21) kõrgrajatis – kõrgrajatise tüüp, kõrgus, ruumilise paiknemise seos hoonega, mäрге navigatsioonimärgiks olemise kohta, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number ja riiklikust ehitisregistrist registrikood;
- 22) muu rajatis – muu rajatise tüüp, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number, riiklikust ehitisregistrist registrikood, mäрге navigatsioonimärgiks olemise kohta ning riiklikust kohanimeregistrist punktobjekti identifikaator ja nimi;
- 23) maa-alune hoone – maa-aluse hoone tüüp, riiklikust ehitisregistrist registrikood ning aadressiandmete süsteemi infosüsteemist lähiaadress ja objekti identifikaator;
- 24) piire – piirde tüüp, mäрге puittaimede olemasolu kohta piirdel või selle vahetus läheduses ja kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number;
- 25) tee – tee tüüp, laius, tee kattmaterjal, liikluse suunalisus teel, tähtsus, teelõigu algus- ja lõpp-punkti tasand, riiklikust teeregistrist tee number, tee loogilise osa kood, sõidutee kood, riigimaantee tüüp ning riiklikust kohanimeregistrist tee nimi ja nimeobjekti identifikaator;
- 26) rööbastee – rööbastee tüüp, mäрге rööbastee kasutatavuse kohta elektrirongidele ning tähtsusklass;
- 27) siht;
- 28) liikluskorralduslik rajatis – liikluskorraldusliku rajatise tüüp, informatsioon, kas sõidutakistus on püsiv või avatav, kultuurimälestiste riiklikust registrist silla registreerimise number ning riiklikust kohanimeregistrist identifikaator ja nimetus.

(3) Lõikes 2 nimetatud topograafilise nähtuse ruumiobjekti kohta kantakse topoandmete andmebaasi täiendavalt järgmised andmed:

- 1) ruumiobjekti ruumikuju;
- 2) ruumiobjekti unikaalne identifikaator andmekogus (ETAK identifikaator);
- 3) topograafilise nähtuse kood vastavalt topograafiliste nähtuste klassifikaatorile;
- 4) märkused.

(4) Lõikes 2 nimetatud topograafilise nähtuse ruumiobjekti kohta kantakse topoandmete andmebaasi järgmised metaandmed:

- 1) ruumiobjekti andmete muutmise aeg;
- 2) ruumiobjekti ruumikuju muutmise aeg;
- 3) alusdokumendi identifikaator;
- 4) ruumiobjekti kõrgusväärtuse andmise alusdokumendi identifikaator;
- 5) ruumiobjekti ruumikuju alusdokumendi identifikaator.

(5) Kõrgusandmete kohta kantakse topoandmete andmebaasi järgmised andmed:

- 1) aerolaserskaneerimise punktandmete kolmemõõtmeline koordinaat, klass, intensiivsus ja peegelduse tüüp;
- 2) punktipeel aerolaserskaneerimise lennukõrgus ja aeg;
- 3) ülejäänud kõrgusandmetel ruumiobjekti ruumikuju, kõrgusväärtus ja alusdokumendi identifikaator.

(6) Ortofoto kohta kantakse topoandmete andmebaasi järgmised andmed:

- 1) ortofoto;
- 2) aeropildistamise aeg;
- 3) piksli suurus maapinnal;
- 4) värviskeem;
- 5) kaardilehe normaalmõõtkava;
- 6) kaardilehe number.

(7) Kaartide koostamisel lähtutakse ruumiandmete seaduse § 70 lõike 3 alusel kehtestatud korrast.

§ 9. Andmekogu andmete õiguslik tähendus

Andmekogu andmetel on informatiivne tähendus, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel.

§ 10. Andmete uuendamine andmekogus

(1) Andmete uuendamise eesmärk on andmekogu andmete vastavusse viimine looduses oleva olukorraga.

(2) Topoandmete andmebaasis uuendatakse andmeid §-s 7 loetletud alusdokumentide alusel.

(3) Andmete uuendamine käesoleva määruse tähenduses on:

- 1) topograafilise nähtuse ruumiobjekti loomine, kustutamine või selle andmete muutmine;
- 2) ortofoto loomine ja olemasoleva ortofoto asendamine uue ortofotoga;
- 3) vektor- ja rasterkujul kõrgusandmete loomine ja olemasolevate kõrgusandmete asendamine uute kõrgusandmetega.

(4) Andmete uuendamisel tekib topoandmete andmebaasi uus kehtiv versioon.

(5) Vastutav töötaja uuendab § 8 lõikes 6 nimetatud andmed andmekogus ühe aasta jooksul pärast alusdokumentide saamist.

(6) Vastutav töötaja uuendab Läänemere, Peipsi järve ja Võrtsjärve kaldajoone andmeid iga kaheksa aasta tagant. Inimtegevuse tagajärjel toimunud olulised kaldajoone muudatused viiakse andmekogusse ühe kuu jooksul pärast teostusjoonise esitamist.

(7) Paragrahvi 4 lõikes 5 nimetatud kaartide uuendamine on vastavate kaartide koostamine koos topoandmete andmebaasis toimunud muudatustega.

(8) Vastutaval töötlejal on õigus keelduda alusdokumendi kandmisest andmekogusse ja selle alusel topograafilise nähtuse ruumiobjekti uuendamisest, kui alusdokumendi põhjal pole võimalik täita ruumiandmete seaduse § 66 lõike 4 alusel kehtestatud korra nõudeid.

4. peatükk

Andmekogu andmete kasutusse andmine ja säilitamine

§ 11. Andmete avalikustamine

(1) Topoandmete andmebaasi andmed ja kaardid avalikustatakse vastutava töötleja pakutavate otsingu- ja vaatamisteenuste kaudu.

(2) Vastutav töötleja võib andmekogu andmetest avalikustada nii kehtiva kui ka ajaloolise versiooni.

§ 12. Andmete kasutusse andmine

(1) Andmekogu andmed antakse kasutusse tarkandmetena, digitaalselt või tarkkujul kaartide ja plaanidena või ruumiandmekogumitena.

(2) Andmekogu andmete kasutusse andmisel tasuliste andme- ja võrguteenuste kaudu lähtutakse ruumiandmete seaduse § 73 lõike 3 alusel kehtestatud korrast.

(3) Vastutav töötleja peab arvestust andmete kasutusse andmise aja, kasutusse antud andmete koosseisu ja andmete saajate üle.

(4) Teabevaldajale antakse õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingutega pandud kohustuste täitmiseks andmekogu andmed tasuta kasutada.

(5) Vastutav töötleja annab andmekogu andmetest kasutusse kehtiva versiooni või kokkuleppel andmete saajaga mõne ajaloolise versiooni.

§ 13. Andmete säilitamine ja arhiveerimine

(1) Andmete säilitamisel, arhiveerimisel ja hävitamisel lähtutakse arhiiviseadusest, selle alusel antud õigusaktidest ja andmekogu vastutava töötleja kehtestatud korrast.

(2) Andmekogu alusdokumentide andmebaasis säilitatakse andmeid viis aastat, pärast seda need arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

(3) Topoandmete andmebaasis säilitatakse topograafiliste nähtuste vektorkujul ruumiobjektide ajaloolisi versioone 12 aastat, pärast seda need arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

(4) Kõrgusandmete ja ortofotode ajaloolised versioonid arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

(5) Paragrahvi 4 lõikes 5 nimetatud topograafiliste kaartide ajaloolised versioonid arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

5. peatükk

Järelevalve, andmekogu pidamise rahastamine ja andmekogu likvideerimine

§ 14. Järelevalve

Järelevalvet andmekogu pidamise seaduslikkuse üle teostavad avaliku teabe seaduse § 53¹ lõikes 1 sätestatud asutus ja andmekaitse järelevalveasutus avaliku teabe seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses sätestatud korras.

§ 15. Andmekogu pidamise rahastamine

Andmekogu pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale töötajale selleks otstarbeks eraldatud vahenditest.

§ 16. Andmekogu likvideerimise kord

(1) Andmekogu likvideerimise otsustab Vabariigi Valitsus keskkonnaministri ettepanekul.

(2) Andmekogu likvideeritakse kooskõlas arhiiviseadusega ja avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 6 alusel kehtestatud õigusaktiga.

6. peatükk Rakendussätted

§ 17. Enne käesoleva määruse jõustumist kogutud andmed

Enne käesoleva määruse jõustumist Maa-ameti kogutud aerofotod, kõrgusandmed, ortofotod ja topograafilised kaardid mõõtkavas 1:10 000 ning Maa-ameti Eesti topograafilises andmekogus olemasolevad topograafilised andmed loetakse andmekogu koosseisu kuuluvaks.

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 14. aprilli 1994. a määrus nr 138 „Geodeetiliste ja kartograafiliste tööde tegemise ning geodeetiliste ja kartograafiliste andmete kasutamise korra kinnitamine” tunnistatakse kehtetuks.

Andrus Ansip
Peaminister

Keit Pentus-Rosimannus
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär